

LIITE.

Mavi, Evira, Tukes, MMM

1.6.2016

Yhteenveto täydentävien ehtojen valvontaohjeiden muutosehdotuksista ja jatkotoimenpiteistä

Täydentävien ehtojen valvontaohjeita käsiteltiin maaliskuussa 2016 hallinnon ja tuottajien välisissä palavereissa. Tähän yhteenvetoon on koottu palavereissa esiin nousseet valvontaohjeiden muutosehdotukset sekä niiden perusteella toteutetut toimet tai syy, miksi muutosta ei ole voitu toteuttaa.

1. YLEISTÄ

Tilaisuuksissa nousi esiin seuraavat kaikkia täydentävien ehtojen osa-alueita koskevat ehdotukset ja kysymykset:

- Valvonnasta ei tulisi ensimmäisellä kerralla aiheutua seuraamuksia ja valvontakäyntien tulisi olla neuvonnallisia. → *Täydentävissä ehdoissa* on mahdollisuus antaa varhaisvaroitus, mutta vain jos kyse on vähäisestä laiminlyönnistä. Varhaisvaroituskirjeessä annetaan määräaika korjaavan toimenpiteen suorittamiselle. Jos viljelijä toteuttaa määräajassa korjaavan toimenpiteen, ei laiminlyönnistä aiheudu tukivähennyksiä. Jos hän ei toteuta korjaavaa toimenpidettä, aiheutuu tästä tukivähennyksiä, jos tilalle tulee kolmen vuoden aikana uusi tarkastus. Varhaisvaroitusta ei voi käyttää, jos laiminlyönnistä on vaaraa kansan tai eläinten terveydelle. Viljelijöiden on mahdollista saada neuvontaa mm. täydentävistä ehdoista Neuvo2020 -maatilojen neuvontajärjestelmän kautta. Tästä neuvonnasta viljelijän maksettavaksi jää vain arvonlisävero.
EU:n kokonaan ja osittain rahoittamat tuet ja korvaukset: Tuki- ja korvausjärjestelmissä neuvonnallisuus on mahdollista vain EU-lainsäädännön mahdollistamissa kohdin. Maatalouskomissaari Hoganin yksinkertaistamistyössä tähän suuntaan on siirretty sallimalla ennakkotarkastusmahdollisuus, jonka osalta juridisen perustan laajentuminen (vähintään peltolohkokisterin tupla- ja yli-ilmoitusten tarkastaminen) on positiivinen asia mm. Suomessa käytössä olevien Vipu-tarkisteiden kannalta ja lisää niiden perustamisen mahdollisuuksia. Samoin pinta-alaseuraamuksissa käyttöön otettava ns. keltainen kortti ja puolella alennetut seuraamukset vähintään 3 % ja enintään 10 % pinta- alavirheisiin on askel tähän suuntaan. Myös peruslohkojen edellisen vuoden tukikelpoisen enimmäisalnan esittäytymisellä tukihakemukseen ja niiden lohkorajojen piirtämisellä karttoihin pyritään tarjoamaan apuväline tukikelvottomien alojen havaitsemiseen ja niiden seuraamusvaikutusten estämiseen.
- Laiminlyöntien seuraamusten tulisi olla lievempiä. → Suomi on ehdottanut Euroopan komissiolle EU-asetusten muutoksia, joilla olisi seuraamuksia keventävä vaikutus.
- Miksi pääsääntöinen seuraamus on 3 %? → Laiminlyönnistä pääsääntöisesti määrättävä seuraamus on 3 %. Se perustuu komission delegoidun asetuksen 640/2014 artiklaan 39. Myös komission tarkastuksissa seurataan seuraamusten jakaumaa. Suomi on tehnyt valvontaohjeiden käsittelytilaisuuksien jälkeen Euroopan komissiolle ehdotuksen, että seuraamuksen ei pääsääntöisesti tulisi olla 3 %.
- Vaatimusten tulisi olla yksiselitteisesti toteutettavissa ja yksiselitteisesti kuvattu viljelijäoppaassa. → Tähän on pyritty, ja tilaisuuksissa esiin nousseiden kohtien osalta yksiselitteisyyttä on pyritty lisäämään. Kuitenkaan kaikkien vaatimusten osalta yksiselitteinen kuvaus ei ole mahdollista.

Esimerkiksi hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten osalta paikkakunnan tavanomaista viljelytapaa ei voi kuvata ohjeissa yksiselitteisesti, koska se riippuu paikkakunnan olosuhteista.

- Valvonnasta tulisi aina ilmoittaa etukäteen. → Komission täytäntöönpanoasetuksen 809/2014 25 artiklassa säädetään paikan päällä tehtävien tarkastusten ilmoittamisesta: *”Paikalla tehtävistä tarkastuksista voidaan ilmoittaa etukäteen, jollei se vaikuta tarkastuksen tarkoitukseen tai tehokkuuteen. Ilmoitus on annettava mahdollisimman lyhyellä varoitusajalla, joka saa olla enintään 14 päivää. Eläintukihakemusten ja eläimiin liittyviä toimenpiteitä koskevien maksupyyntöjen osalta paikalla tehtävistä tarkastuksista saa kuitenkin asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta, ilmoittaa enintään 48 tuntia ennen tarkastusta. Jos täydentäviä ehtoja koskeviin säädöksiin ja standardeihin sovellettavassa lainsäädännössä edellytetään, ettei paikalla tehtäviä tarkastuksia ilmoiteta etukäteen, kyseisiä sääntöjä on sovellettava myös täydentävien ehtojen paikalla tehtäviin tarkastuksiin.”*

Pinta-alatarkastusten yhteydessä tarkastettavat täydentävät ehdot: Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten sekä nitraatti-, lintu- ja luontodirektiiviä ja mm. kasvinuojeluaineasetusta koskevien täydentävien ehtojen valvonta tehdään pinta-alaperusteisten tukien valvonnan yhteydessä. Ko. täydentävien ehtojen valvonnasta ilmoitetaan tilalle samassa yhteydessä, kun tilalle ilmoitetaan tulevasta pinta-alaperusteisten tukien valvonnasta. Ilmoitus tehdään aikaisintaan 14 päivää ennen tilakäyntiä.

Eläintilatarkastukset: Täydentävien ehtojen eläintilatarkastusten kanssa tehdään osittain samanaikaisesti eläintukien valvontaa. Kuten em. asetuksessa todetaan eläintukihakemusten ja eläimiin liittyviä toimenpiteitä koskevien maksupyyntöjen osalta paikalla tehtävistä tarkastuksista saa pääosin ilmoittaa enintään 48 tuntia ennen tarkastusta. Lisäksi tehdään samanaikaisesti ns. sektorivalvontaa, jota koskevassa lainsäädännössä säädetään ennalta ilmoittamattomuudesta tiukemmin. EU:n valvonta-asetuksen 882/2004 lähtökohtana on, että valvonnasta ei ilmoiteta ennalta. Sovellettavaan lainsäädäntöön kuuluu myös hormonikieltodirektiivi (neuvoston direktiivi 96/22 EY), joka on yksi täydentävien ehtojen lakisäätöistä hoitovaatimuksista. Viranomaisten on säädöksen mukaan suoritettava nämä tarkastukset etukäteen ilmoittamatta.

- Mikäli tarkastus tehdään lyhyellä varoitusajalla, viljelijälle tulisi jättää aikaa asiakirjojen toimittamiseen jälkikäteen. → Tällainen mahdollisuus on.
- Muissa valvonnoissa kuin täydentävien ehtojen otantavalvonnoissa havaittu täydentävien ehtojen vaatimuksen laiminlyönti tulisi laajentaa täydentävien ehtojen valvonnaksi vasta, kun muu valvonta on saatettu loppuun ja virallinen päätös tämän muun valvonnan tarkastuksesta on annettu. Nyt havaittu laiminlyönti tuodaan täydentävien ehtojen valvontaviranomaisen tietoon jo aiemmin. → Laajennusvelvoitteesta täydentävien ehtojen valvonnaksi säädetään komission täytäntöönpanoasetuksen 640/2014 artiklassa 38(5) seuraavasti: *”Tämän luvun soveltamiseksi noudattamatta jättämisiä pidetään määritettyinä, jos ne vahvistetaan missä tahansa tämän asetuksen mukaisesti tehdyssä tarkastuksessa tai tuodaan toimivaltaisen valvontaviranomaisen tai tapauksen mukaan maksajaviraston tietoon millä tahansa muulla tavalla.”*

Kansallisella lainsäädännöllä tai ohjeistuksella tästä kohdasta ei voida poiketa. Suomi on tehnyt valvontaohjeiden käsittelytilaisuuksien jälkeen komissiolle ehdotuksen tämän kohdan muuttamisesta niin, että tätä kohtaa sovellettaisiin vain täydentävien ehtojen otantavalvontaan ja velvoite laajentaa valvonta täydentävien ehtojen valvonnaksi muissa valvonnoissa havaittujen laiminlyöntien perusteella tulisi poistaa kokonaan.

2. MAVI

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset sekä nitraatti-, lintu- ja luontodirektiivi

Muutosehdotukset, jotka toteutettu tämän vuoden ohjeeseen

- Ehdotettiin, että pientareen puuttumisen syyksi hyväksyttäisiin myös pellon muotoilu. Tämä lisättiin ohjeeseen.

- Toivottiin, että varhaisen varoituksen käyttö piennarpuutteessa pitäisi olla laajempi. Teksti muutettiin siten, että varhaista varoitusta ei voi käyttää, jos piennar puuttuu kokonaisuudessaan (V. 2015 varhaista varoitusta ei voinut käyttää lainkaan, jos piennar oli alle 60 cm).
- Ulkona ympärivuotisesti laiduntavien eläinten lantalavaatimuksista tuli uusi tulkintaohje ympäristöministeriöstä. Valvontaohjetta on muutettu uuden tulkinnan mukaiseksi. Ohjeessa ollut aikaisempi tulkinta poistettiin.
- Mahdollisuus käyttää varhaista varoitusta on lisätty useaan sellaiseen valvontavaatimukseen, missä sitä ei aikaisemmin ollut (esim. kaikki lintu- ja luontodirektiivin vaatimukset).
- Vaatimukseen 2.4 (lannoitteiden käyttö) on lisätty ympäristöministeriön tulkinta siitä, minkä kokoista aluetta tarkastellaan, kun valvotaan yli 15 % kaltevien pellon osien lannoittamista.
- Esimerkkiä 17 on muotoiltu uudestaan (esim. täsmennys, että kyseessä on lietelannan pintalevitys, ei vain levitys).

Muutosehdotukset, joita selvitetään toteutettavaksi mahdollisesti ensi vuoden ohjeeseen

- Vaatimukseen 1.2 (viljelytapa) toivottiin täsmennystä siihen, mitä *asianmukainen kasvinsuojelusta huolehtiminen* tarkoittaa. Tekstiä ei päivitetty vuoden 2016 ohjeeseen muuten kuin poistamalla sana ”asianmukainen”. Muuten tekstin muutokset jäävät harkittavaksi vuoden 2017 ohjeeseen.
- Kasteluveden oton valvonnan ohjeistusta toivottiin täsmennettäväksi. Ohjeeseen lisättiin, että kasteluveden ottoon tarvitaan vesialueen omistajan suostumus. Mahdolliset lisämuutostarpeet pohditaan vuoden 2017 valvontaohjetta valmisteltaessa. Myös täydentävien ehtojen viljelijäoppaan tekstiä tarkennetaan vuodelle 2017.

Muutosehdotukset, joita ei ole mahdollista toteuttaa, miksi ei

- Toivottiin viittauksia TEM:n asetuksiin pohjaveden suojelun osalta (esim. öljysäiliöt). Peltovalvojilta ei voida edellyttää sellaista teknistä osaamista, että he voisivat valvoa esim. öljysäiliöiden teknisiä ominaisuuksia. Peltovalvonnassa keskitytään siihen, näkykö maastossa päästöjä esim. ylitäytön tai säiliön rikkoutumisen vuoksi.
- Tahallisen laiminlyönnin käsittely: tahallinen laiminlyönti pitää käsitellä useammassa portaassa ja tämä pitää kirjata peltovalvontaohjeeseen. Täydentävien ehtojen havaintopöytäkirjan ja laiminlyöntien arviointilomakkeen täyttö- ja tallennusohjeessa (tekninen ohje, joka ei sisällä ohjeistusta arvioinnista tms.) ohjeistetaan: *tahallisesta laiminlyönnistä tarkastaja laatii aina erillisen muistion havaintopöytäkirjan liitteeksi, jonka tarkastajan esimies hyväksyy*. Joten toimintatapa on jo olemassa.

3. TUKES

Kasvinsuojeluaineet

Muutosehdotukset, jotka toteutettu tämän vuoden ohjeeseen

- Kasvinsuojeluaineiden täydentävien ehtojen valvontaohjeesta kysyttiin, miten tarkastaja voi tietää, että tilan kasvinsuojeluaineiden käytöstä saattaa aiheutua torjunta-ainejäämien enimmäismäärien ylitys. Tätä tarkennettiin ohjeeseen lauseella ”Enimmäismäärät saattavat ylittyä esimerkiksi, jos kasvinsuojeluainetta on käytetty väärälle viljelykasville.”.

4. EVIRA

Yleistä Eviran ohjeista

- Ohjeiden merkitys, jos viranomaisen ei niitä tarvitse noudattaa? → Perustuslain 2 §:n mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava

tarkoin lakia. Viranomaisen toiminnalla on siten aina oltava toimivalta eduskunnan säätämään lakiin. Eviran tehtävänä on esimerkiksi eläinsuojelulain ja elintarvikelain nojalla ohjata näiden sektorien valvontaa. Valvontaa suorittavia viranomaisia ovat mm. aluehallintovirastot ja kunnan valvontaviranomaiset. Eviralle ei ole säädetty norminantovaltaa asiassa.

Ohjeissa ja oppaissa tuodaan esille se, että asiakirja ei ole sitova, vaan Eviran kannanotto siitä, miten tiettyjä säännöksiä viraston käsityksen mukaan tulisi soveltaa. Ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että Eviran tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta.

Käytännössä viranomaiset noudattavat Eviran linjauksia täydentävien ehtojen valvonnassa. Komission tarkastajat tarkastavat Suomeen tekemissä tarkastuksissaan, että valvojat ovat noudattaneet ohjeita. Jos näin ei ole tehty, on siitä tullut rahoituskorjauksia Suomelle.

Eläinten tunnistus ja rekisteröinti

Muutosehdotukset, jotka on toteutettu, tai joita selvitetään toteutettavaksi mahdollisesti ensi vuoden ohjeeseen tai myöhemmin

- Valvojan esittely? Eläinsuojiin meno? → Pyritään koulutuksissa muistuttamaan, että valvojien tulee esitellä itsensä, mitä ovat valvomassa ja miksi. Evira on toimittanut ELY:lle tiedotteen valvottavalle tilalle, jossa valvonnasta ja sen tarkoituksesta kerrotaan. Tämä muistettava antaa tilalle ennen valvonnan aloittamista.
- Pitopaikkojen yhdistäminen. → Evira on laatinut ohjeen pitopaikkojen yhdistämisestä. Ohje toimitettu tuottajajärjestöille 26.4. tilaisuuden jälkeen. Ohjeen tarkoituksena on vähentää siirtojen määrää pitopaikkojen välillä, jolloin myös ilmoitusten määrän vähenemisen kautta mahdollisten ilmoitusviiveiden määrä vähenee.
- Otantana tilan eläimistä tehtävä valvonta, kun valvonta suoritetaan yhdessä eläinpalkkiovalvonnan kanssa? → Eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta voidaan lampaiden ja vuohien osalta suorittaa ottaen riittävä otos tilan eläimistä valvottavaksi. Valvottavien eläinten määrä riippuu tilan kokonaiseläinmäärästä. Lyhentää valvontakäynnin kestoa. Jos otokseen valittujen eläinten osalta havaitaan vakavia puutteita, on valvonta tällöin kuitenkin laajennettava koskemaan kaikkia tilan eläimiä.
- Nautojen osalta punaiset tilapäismerkit käyttöön myös lypsylehmien osalta? → MMMa 326/2015 § 6 ei rajaa lypsylehmiä pois. Muutetaan vuodelle 2017 siis mahdolliseksi myös lypsylehmille käytettäväksi niissä tapauksissa, missä korvausmerkkiä ei ehditä saamaan tilalle ennen eläimen teuraaksi lähtöä.
- Eläinluettelon kirjaus 3. päivänä tapahtumasta? → Voidaan tehdä sähköisesti suoraan eläinrekisteriin, jolloin yksi ilmoitus riittää kun ilmoitus tehty kolmen päivän kuluessa tapahtumasta.
- Nautojen, sekä lampaiden ja vuohien korvamerkkien palautejärjestelmä. → Löytyy Eviran sivuilta. Tarvittaessa laitetaan selvityspyyntö korvamerkkien toimittajalle/valmistajalle. Mahdollisuus peruuttaa merkkimallin hyväksyntä.
- Lampaat ja vuohet joilla toinen merkki korvassa ja korvausmerkki tilalla. Voidaanko katsoa jatkossa lievänä puutteena kun eläin kuitenkin tunnistettavissa? → Vuodesta 2017 alkaen tulkitaan lieväksi puutteeksi. Valvontaohjeisiin mietitään kuinka monen eläimen osalta voidaan näin toimia, joko kpl. tai prosenttimäärä. Lisäksi laajennetaan koskemaan myös lypsylehmiä vuodesta 2017 alkaen (aiemmin ollut jo mahdollinen emolehmillä ja sonneilla).
- Kadonneet lampaat. Voidaanko hyväksyä valvonnassa? → Voidaan. Katoaminen on virallinen poistotapa. Tapauskohtaisesti aina mietittävä. Säädöksissä ei ole määritelty hyväksyttävää määrää.
- Valvonnan kokonaiskesto? → Toiveena on, että lyhenee kun saadaan uusi valvontasovellus, ja toivottavasti myös mobiilivalvonta mukaan. Tarkkaa ajankohtaa vaikea sanoa, useiden vuosien prosessi.
- Automaattiset muistutukset tekemättömistä tapahtumailmoituksista? → Uuden nautarekisterin osalta tulee eläintenpitäjälle automaattisesti huomautukset tekemättömistä

tapahtumailmoituksista. Vähentää ilmoitusviiveiden määrää. Huomautus saatavissa rekisteriin, sähköpostiin sekä matkapuhelimeen?

Muutosehdotukset, joita ei ole mahdollista toteuttaa, miksi ei

- Sikojen pitopaikoille eri merkintätunnukset, onko pakko olla tilakohtaiset? → On, eläintenpitäjäkohtainen. Kansallinen lainsäädäntö. Ei vähennä byrokratiaa.
- Valvontaohjeeseen lisäys, että eläintenpitäjän aina muistettava laittaa eläinluetteloon maininta jos yrittänyt laittaa eläimelle merkkiä, mutta ei ole pystynyt? → Ei pakolliseksi. Lisäisi vain kirjanpito vaatimuksia eläintenpitäjille. Eläintenpitäjän oppaaseen voidaan lisätä maininta, että olisi hyvä laittaa lisäys eläinluetteloon.
- Alle 6 kk. ikäisten lampaiden merkintä? → Suomessa otettu käyttöön maximi 6 kk. ilmoitusaika syntymäilmoituksen osalta. Eläintenpitäjän omassa harkinnassa on ajankohta, jolloin eläimet merkitsee ja ilmoittaa rekisteriin kyseisen 6 kuukauden ajan puitteissa. Valvonnassa tarkastetaan kaikki rekisteröidyt eläimet yksilöeläin kohtaisesti. Jos eläimet siirretään syntymäpitopaikastaan ennen kuuden kuukauden ikää on ne merkittävä ja ilmoitettava rekisteriin ennen siirtoa.
- Väärä rotu rekisterissä? → Lievä puute. Valvonnassa havaituista yksittäisistä lievistä puutteista ei aiheudu tilalle seuraamuksia. Valvonnassa katsotaan koko tilan tilannetta ja kokonaiskuvaa.
- Tuntematon emä? Pakollinen tieto? → On pakollinen tieto. Kansallinen lainsäädäntö. Jäljitettävyyys tautitapauksissa.
- Web –lampaan ongelmat tapahtumailmoitusten tekemisessä? → Ei ole viranomaisen järjestelmä. Puutteista Web –lampaan toimivuudessa tulee keskustella palveluntarjoajan kanssa.

Kansallinen lainsäädäntö (MMM)

- Eläinluettelon kirjaus 3. päivänä tapahtumasta, eläinluettelosta luopuminen? → Kansallinen lainsäädäntö tarkentaa ilmoitusajan kolmanteen päivään tapahtumasta. EU–lainsäädäntö puhuu ajantasaisesta luettelonpidosta. Muutos: seitsemään päivään? Muutosmahdollisuus selvitetään tämän vuoden aikana.
- Lampaiden ja vuohien korvamerkkien numerosarjojen pituus? → EU–lainsäädäntö määrittelee max. FI + 12 numeroa, kansallisesti päätetty. Muutos olisi merkittävä. Asia arvioidaan lammasrekisterin kehittämisen yhteydessä.
- Lampaiden ja vuohien pakolliset rekisteriin ilmoitettavat tiedot? → Osa EU–lainsäädännöstä, osittain kansallisesti tarkennettu 356/2008 liite 1. → Muutosmahdollisuudet selvitetään tänä vuonna.

Eläinten hyvinvointi

Muutosehdotukset, jotka on toteutettu, tai joita selvitetään toteutettavaksi mahdollisesti ensi vuoden ohjeeseen tai myöhemmin

- Tarkastusten luonteen eroavaisuus tulisi kertoa tuottajalle: rikosoikeudellinen vs. hallinnollinen tukivalvonta. Tarkastajien informaatio valitusmahdollisuudesta. → Asiasta on ohjeistettu valvontaohjeissa sekä koulutuksissa. Ohjeeseen on myös lisätty, että viljelijälle tulee kertoa selkeästi tarkastusten tarkoitus, tehdyt havainnot sekä kertoa mahdollisuudesta valittaa lopullisesta päätöksestä.
- Tuottajan oikeusturva esimerkiksi epäilyyn perustuvalla eläinsuojelutarkastuksella? → Eläinsuojeluviranomainen toimii virkavastuulla. Jos tarkastuksessa herää käsitys, että oikeusturvaa on rikottu, kannattaa päätöksestä valittaa.
- Kunnaneläinlääkäri merkitsee tiedon tilalla mahdollisesti olevista muista tuotantoeläimistä? → Poistettu ohjeesta.
- Useissa kohdissa esitettiin toiveita, että ohjeessa korostettaisiin tapauskohtaisesta arviointia. Esim. voisi tuoda esiin, että erilaisissa systeemeissä tilanne (esim. eläinsuojan lattia). → Tapauskohtaista harkintaa ja tulkintaa on korostettu eri kohdissa ohjetta. Lisäksi asiaa korostetaan kaikissa koulutustilaisuuksissa ja linjauskokouksissa.

- Poikkeuksellisten tilanteiden huomioiminen valvonnassa, esim. juomakuppien likaantuminen tmv. → Tällaiset tilanteet huomioidaan valvonnassa. jos esim. eläin juuri ulostanut juomakuppiinsa, ei tällaisesta luonnollisesti rangaista tuottajaa.
- Makuupaikan puhtauden, märkyyden yms. arviointi eläinten puhtauden perusteella. → Ohjetta on tarkennettu. Kaikista mahdollisista järjestelmistä ei kuitenkaan voida antaa esimerkkejä.
- Asianmukaisen ja riittävän säänsuojan vaatimus. → Ohjetta on täydennetty Eviran tulkinnalla ja se on lisätty myös eläinlajeille, joille se on tarpeellista.
- Ulkona pidettävien eläinten eristämistä ja hoitoa varten on asianmukaiset tilat. → Ohjeeseen on lisätty Eviran tulkinta.
- Tuotantovaihe tulee huomioida arvioitaessa eläimen ravinnonsaanti ja kunkin eläimen tarpeet. → Näin on toimittu. Arvioinnissa yhtenä apuvälineenä käytetään myös kuntoluokitusta.
- Nautojen juoma-astioiden lukumäärä sekä juoma-altaiden käyttö. → Ohjeen tulkintaa on täsmennetty. Tulkinta on lisätty myös Eviran usein kysytyä palstalle.
- Juoma-astioiden ja juottolaitteiden puhtaanapidosta ei tule vaatia kirjanpitoa. → Kirjanpitoa asiasta ei ole vaadittu vaan tilanne arvioidaan tarkastushetkellä.
- Alle 2 viikon ikäisten vasikoiden hyvin kuivitetusta makuupaikan kuivikkeet. → Esimerkkejä eri kuivitusmateriaaleista on kirjattu ohjeeseen aiempaa enemmän.
- Yli 8 viikon ikäisten vasikoiden pitämiseksi yksittäiskarsinoissa on eläinlääketieteellinen syy. → Lisätty ehdotettu täydennys.
- Emän alla olevien pikkuvasikoiden juottoa ja ruokkimista vähintään kahdesti päivässä ei tulisi vaatia. → Emän alla olevien pikkuvasikoiden juottoa ja ruokkimista vähintään kahdesti päivässä ei ole vaadittu, koska vasikka saa tällöin vapaasti ravintoa.
- Vaatimuksen "Pitopaikan palovaara ja eläimen karkaamisvaara ovat mahdollisimman vähäisiä" järkevä tulkinta → Tarkastajat arvioivat mahdollisimman-sanaa käytännönläheisesti ts. tavanomaiseen eläinten pitoon liittyvät käytännöt riittävät.
- Sikalan seinään kiinnitettyjen, mutta liikkuvien virikkeiden viemää tilaa ei tule poistaa vapaasta lattia-alasta. → Näin ei ole toimittu eli liikkuvia virikkeitä ei vähennetä lattiapinta-alasta.
- Paikalliset olosuhteet (maantieteellinen sijainti) otettava huomioon arvioitaessa sikaosastoihin tulevaa luonnonvaloa. → Näin toimitaan. Minimivalomäärän vaatimus tulee kuitenkin EU-direktiivistä ja kansallisesta lainsäädännöstä ja ko. vaatimuksen täyttymisestä voidaan huolehtia sikalan riittävällä valaistuksella.
- Pesärakennustarpeen käynnistyminen. → Ohjetta on muokattu hieman. Kohta toimii lisäinformaationa tarkastajille
- Iglukasvatus. → Evira on ohjeistanut asiasta.
- Kanojen pehkun kuohkeus. → Valvontaohjeistusta on muutettu.
- Lampaiden ja vuohien puhtauden arviointi. → Ohjeen kohtaa on täsmennetty.
- Epähygieenisten tilojen/laitteiden mahdollinen vaikutus eläintautien esiintymiseen tai sen riskiin arvioitaessa karsinoiden ja tilojen puhtautta pitämistä. → Ohjeen kohtaa on muokattu hieman.
- Broilerihallien ammoniakki- ja hiilidioksidipitoisuuden mittaaminen. → Ohjetta on täsmennetty.
- Kuolleiden eläinten kirjanpito vaatimuksen täyttyminen eläinrekisterin pitämällä → Kirjanpito voi olla kirjallisessa tai sähköisessä muodossa (esim. eläintunnistustilain mukainen luettelo).
- Hälytysjärjestelmän testaaminen → Ei vaadita kirjanpitoa.
- Vasikoiden juoton arviointi → Juoma-astioiden lukumäärä poistettu kohdasta.
- Lampaiden likaisuuden arvioinnista toivotaan ohjetta → Evira suunnittelee ohjeen laatimista.
- Miten aamulla tehtävässä tarkastuksessa huomioidaan, jos karsinoita ei ole ehditty kuivittaa? → Tarkastaja ottaa tarkastusajankohdan (aamu) huomioon tilannetta arvioidessaan. Arviointi tehdään tapauskohtaisesti, ja siinä voidaan huomioida esim. näyttävätkö tilat siltä, että ne kuivitettu hiljattain/ei pitkään aikaan.
- Jos eläimet käyvät laitumelta lypsillä navetassa päivittäin tai ruokintaa tehdään eläinsuojaan päivittäin, tulkinnan pitäisi olla "kunnossa", koska mahdollisuus ottaa eläimet tarvittaessa sisään on olemassa. → Näin on ohjeistettu.

Muutosehdotukset, joita ei ole mahdollista toteuttaa, miksi ei

- Vaatimusta alle 2 viikon ikäisten vasikoiden hyvin kuivitetusta makuupaikasta ei tulisi edellyttää laitumella. → Vaatimus tulee direktiivistä ja kansallisesta lainsäädännöstä.
- Vasikat juotetaan ja ruokitaan vähintään kahdesti päivässä tulisi poistaa. → Vaatimus tulee direktiivistä ja kansallisesta lainsäädännöstä.
- Koneellisia ilmanvaihtojärjestelmiä "voivat olla"... → Koneellisia ilmanvaihtojärjestelmiä on kolmea päätyyppiä. Näiden avaaminen ohjeeseen auttaa valvoja työssään. Eläinten hyvinvointi voi vaarantua kaikissa ilmanvaihtotyypeissä.
- Yksinkertaistettu tulkinta henkilökunnan riittävydestä. → Kyseinen tulkinta koskee karjan liikaisuutta. Ohjeen lopussa on esimerkkikuvia erittäin likaisista eläimistä, joissa eläinten hyvinvointi vaarantuu. Tällöin eläinsuojeluviranomaisen tulee ryhtyä eläinsuojelulain edellyttämiin toimiin.
- Päivittäisen eläinten hoitoon kuluvan ajan huomioiminen arvioitaessa henkilökunnan riittävyttä. → Tietyissä tilanteissa ko. ohjeistus voi toimia tarkastajalle suuntaa antavana apuna.
- Sairastuneista ja vahingoittuneista eläimistä huolehtiminen esimerkiksi huomioimalla eläimen sairaudesta tai vahingoittumisesta aiheutunut lisääntynyt lämmön tai makuualustan pehmentämisen tarve. → Ko. tilanteissa eläimen hyvinvoinnin kannalta em. asiat voivat olla tärkeitä ja ne tulee huomioida silloin, kun niillä on merkitystä eläimen hyvinvoinnille. Myös komission tarkastajat ovat edellyttäneet asian huomioimista valvonnassa.
- Vasikoiden korsirehun saantivaatimuksen vähentäminen → Ei ole mahdollista, sillä vaatimus tulee direktiivistä, joka on kansallisesti täytäntöön pantu. Lisäksi ko. vaatimus on vasikoiden hyvinvointi huomioiden niukka. Säädos on luotu vaalean vasikanlihan tuotantoa silmällä pitäen.
- Tarkastettaessa asianmukaisen lopetusvälineen toimivuutta, ei pyydetä demonstroimaan, toimiiko ampuma-ase.
- Riittävän valaistuksen määritelmä tulkinnanvarainen → Eläinlajeilla, joilla on säädetty valaistuksen minimivaatimukset, asia on selkeä esim. sika. Muilla lajeilla tapaus arvioidaan tarkastustilanteessa. Riittävän valaistuksen täsmentäminen edellyttää useimmilla lajeilla lainsäädännön muuttamista.
- Pihatön ruokintapöydän pituuden vaatimukset laitumella → Vaatimukset koskevat pihatossa olevia nautoja.
- Siirrettävä aitaus laitumella tulisi hyväksyä asianmukaiseksi tilaksi ulkona pidettävien eläinten eristämistä ja hoitoa varten → Pelkkää siirrettävää aitausta ei voida pitää yksiselitteisesti hyväksyttävänä ratkaisuna. Joissain tapauksissa aitausta voidaan käyttää lyhytaikaisiin hoitotoimenpiteisiin, mutta tilanne arvioidaan tapauskohtaisesti. On huomioitava, että eläimen tulee esim. päästä suojaan epäedullisilta sääoloilta.
- Arviointiohjeen kohdassa 4, esimerkit on tarkoitettu tarkastajalle laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden ja keston arvioinnin avuksi. Niiden perusteella ei määritetä kokonaislaiminlyöntiä. Siksi esimerkiksi kohta "Jos koneellisen ilmanvaihdon hälytysjärjestelmää ei ole testattu säännöllisesti, kyseessä voi olla tavanomaista vähäisempi laiminlyönti → laiminlyönnin vakavuus 1 koskee vain vakavuuden arviointia. Vaatimuksen osalta asiaa on tarkennettu arviointiohjeen sivulla 9: "...Kuitenkin jos testaus voidaan tehdä tarkastuksen yhteydessä, voidaan kohta merkitä **kunnossa** olevaksi."
- Sorkkasairausten yleisyyttä ei tulisi käyttää arvioinnin apuna → Sorkkasairauksien yleisyyttä ei käytetä arvioinnin perusteena, mutta se voi joissain tapauksissa toimia muiden indikaattorien yhtenä apukeinona arvioinnissa.
- Tilannetta, jossa esim. pihatossa olevaa eläintä ei saada siirrettyä sairaskarsinaan ja se on jäänyt makaamaan (paresis puerp.) pihattoon, tulee arvioida olosuhteiden mukaan → Tarkastaja käyttää tapauskohtaista harkintaa, eikä sanktioi tai vaadi tällaisen eläimen siirtämistä sairaskarsinaan. Ei tarpeen ohjeistaa erikseen.
- Jos tilalla on eläinlääkärin todistus sairaudesta (trauma, loukkaantuminen) tai muusta syystä esim. aggressiivisesta käyttäytymisestä, joka vaatii eläimen kytkemisen hetkellistä pitemmäksi ajaksi, tilaa ei tulisi sanktioida. → Aggressiivisuus tai sairaus ei ole peruste pitää eläintä kytkettynä. Lähtökohtaisesti sairaat eläimet tulee siirtää sairaskarsinaan, ei kytkeä kytkeyellä kiinni. Mikäli

sairaus todella edellyttää eläimen kytkemistä paikalleen ja siitä on hoitavan eläinlääkärin lausunto, voi tarkastaja arvionsa mukaisesti ratkaista asian tuottajan eduksi.

- Jos vasikan karsina on märkä, mutta eläin on kuiva ja puhdas ja tilanne korjataan tarkastuksen aikana, vakavuus voi olla 0 % → Kyseessä on esimerkki siitä, miten vakava (0 %) asia on kyseessä. Paikan päällä korjatut tilanteet katsotaan pääsääntöisesti kunnossa oleviksi.
- Arviointiohjeeseen selvennettävä ”hoidossa olevat” vasikat tarkastetaan vähintään kaksi kertaa päivässä → Kyseessä on otsikko, joka on selvennetty valvonta-ohjeessa.

Kansallinen lainsäädäntö (MMM)

- Vaatimus ”Naudat on totutettava kylmäkasvatukseen vähitellen, eikä kylmään tottumattomia eläimiä saa siirtää lämpimästä pitopaikasta suoraan kylmäkasvatukseen kylmänä vuodenaikana” on vanhentunut. → Kansallisesti säädetty. Ei aiota muuttaa, koska nautojen hyvinvoinnin kannalta oleellinen vaatimus.
- Sian loishoito → Kohtaa on tarkennettu ohjeistukseen. Kyseessä on direktiivin vaatimus, jota ei ole tällä hetkellä toimeenpantu kansallisessa lainsäädännössä. Vaatimus on tarkoitus panna täytäntöön kansalliseen lainsäädäntöön tämän vuoden aikana.
- Lampaiden ruokintahäkin reunan pituuden vaatimukset eivät ole linjassa tuetun rakentamisen vaatimusten kanssa. Karitsan määrittely alle 6 kk ikäiseksi lampaaksi. → Kansallisesti säädetty. Selvitetään tämän vuoden aikana lainsäädännön muuttamismahdollisuudet
- Viikon ikäisestä alkaen karitsan saatavilla on oltava ruohoa, heinää tai muuta kuitupitoista rehua sekä puhdasta vettä. → Kansallisesti säädetty. Ei aiota muuttaa, koska karitsoiden hyvinvoinnin kannalta oleellinen vaatimus.

Rehut

Muutosehdotukset, jotka toteutettu tämän vuoden ohjeeseen

Tuottajatapaamisessa ei tullut varsinaisia muutosehdotuksia rehujen valvontaohjeeseen, mutta kaksi muuta ehdotusta rehulainsäädännön ohjeistukseen tuli:

- Lisää esimerkkejä kaivattiin rehukirjanpidonvaatimuksista mallina olevaan Eviran rehukirjanpitomakkeeseen – Näitä lisätty lomakkeeseen nettisivuille ja rehukirjanpidosta muistutettu nettisivuilla ajankohtaisissa asioissa ja Maaseudun Tulevaisuuden viljelijän muistilistalla
- Rehuvarastojen tunnisteiden merkinnästä rehukirjanpitoon toivottiin lisäohjeistusta, jotta viljelijät eivät luulisi vaatimuksen koskevan esimerkiksi säilörehupaalien numerointia. Rehuvarastojen tunnisteiden merkintä liittyy rehun jäljitettävyyteen, kuten kohdennetun takaisinvedon mahdollistamiseen vaaratilanteessa, esimerkiksi salmonella. Täydentävien ehtojen velvoite se ei kuitenkaan ole. Eviran nettisivuille on lisätty asiasta esimerkkejä ja asia on ollut esillä myös ajankohtaisissa asioissa nettisivuilla. Lisäksi eläintuotantotilojen tarkastajia ja täydentävien ehtojen tilaneuvoja on muistutettu vaatimuksesta ja sen tarkoituksesta.

Elintarviketurvallisuus

Evira päivitti alkuvuodesta elintarvikkeiden tuotantoa koskevia täydentävien ehtojen valvontaohjeita ja samalla kevennettiin laiminlyöntien arviointiasteikkoa. Tuottajatapaamisissa näihin päivitettyihin ohjelunoksiin ei tullut muutostoiveita.

Arviointiasteikkoa kevennettiin mm. seuraavasti:

- Kirjanpitovaatimusten arviointiasteikkoa on pääosin kevennetty niin, että kirjanpidon puuttuminen katsotaan enää tavanomaiseksi laiminlyönniksi. Lähes kaikista kirjanpitovaatimuksista on poistettu tavanomaista vakavampi laiminlyönti.
- Maidon kanssa kosketuksiin joutuvan veden tutkimusten viivästyminen säädetystä (3 vuoden välein) voidaan katsoa vähäiseksi laiminlyönniksi silloinkin, kun 3 vuotta on ylittynyt huomattavasti (aiemmin ylitystä sai olla vain hieman), kunhan vettä kuitenkin on tutkittu.

- Palaverissa kysyttiin maituhuoneen oven pitämistä auki → Maituhuone on suojattava tuhoeläimiltä (täydentävien ehtojen vaatimus, EU-säädöksestä 853/2004). Jos ovea pidetään ilmanvaihdon vuoksi auki, pääsevät hyönteiset ja esimerkiksi lemmikit vapaasti maituhuoneeseen. Verko-ovi riittää vaatimuksen täyttämiseen, se mahdollistaisi ilmanvaihdon, mutta pitää kuitenkin tuhoeläimet poissa maituhuoneesta

TSE-taudista ilmoittaminen

- Kokouksessa ei esitetty toiveita valvontaohjeen muuttamiseksi. Myöskään kysymyksiä ei esitetty.